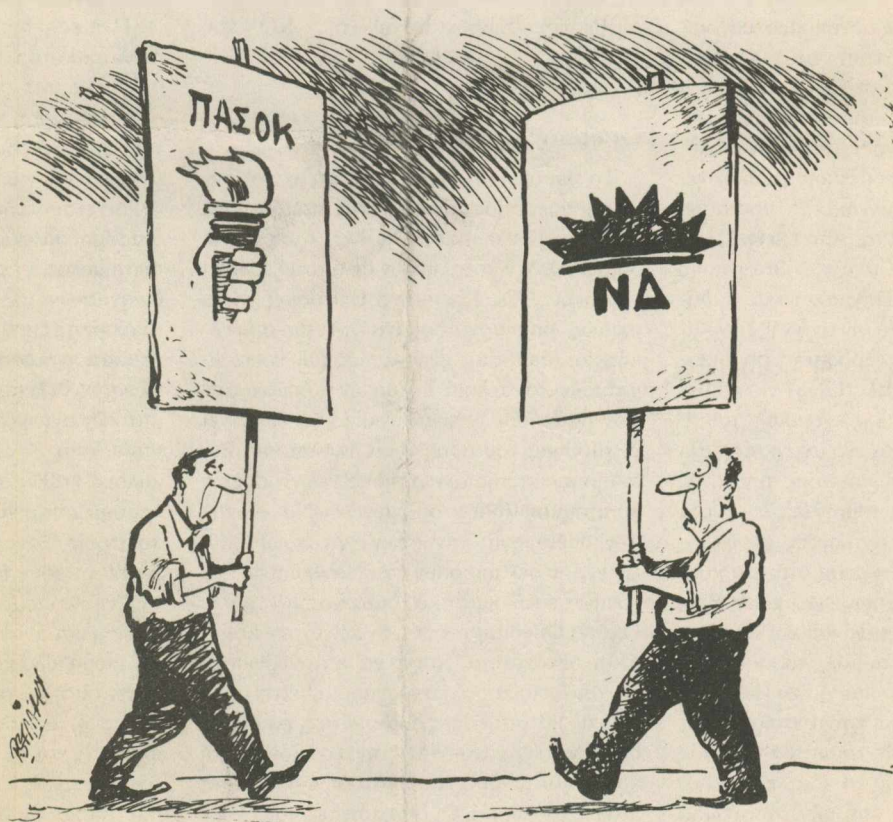

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΗ

Ο «ψαλιδοχέρης», ο ψαλιδισμένος, οι ενδοτικοί και οι αδιάλλακτοι

του Γάσου Παππά

Ο Ανδρέας Παπανδρέου δεν ανέχεται να υπάρχει στο ΠΑΣΟΚ καμία φωνή με πανελλαδική εμβέλεια που να αρθρώνει διαφορετικό πολιτικό λόγο από τον δικό του. Γι' αυτό «έκοψε» τον Γ. Γεννηματά και για τον λόγο αυτό επίσης χαρακτηρίζονται συμβιβασμένοι από τους «αδιάλλακτους» του ΠΑΣΟΚ ο Λ. Κανελλόπουλος και ο πρόεδρος της ΟΤΟΕ Χρ. Πρωτοπαπάς.

Η προσπάθεια του πρωθυπουργού να εγκαινιάσει σήμερα κλίμα διαλόγου με τα συνδικάτα φαίνεται πως δεν ευδοκίμει. Δεν προσκόμισε τίποτε στο «τραπέζι των διαπραγματεύσεων» ο κ. Μητσοτάκης και συνεπώς δεν είχε να περιμένει περισ-

σότερο από το «βροντώδες» όχι της ηγεσίας της ΓΣΕΕ. Πώς, για παράδειγμα, ο Λ. Κανελλόπουλος θα δεχόταν το πλαίσιο που προέκρινε ο πρωθυπουργός όταν η κυβέρνηση είναι αμετακίνητη στις απόψεις της και εγκαλεί με περίσσιο θράσος συνδικάτα και κόμματα της αντιπολί-

τευσης για ανωριμότητα! Θα ήταν εκτεθειμένος ο κ. Κανελλόπουλος απέναντι στους εργαζόμενους αλλά και απέναντι στο κόμμα του, λίγες μέρες μετά την «εξαγγελία» του Ανδρέα Παπανδρέου: «Κανένας διάλογος μ' αυτή την κυβέρνηση».

Οι διεργασίες του ΠΑΣΟΚ και στη συνδικαλιστική του οργάνωση (ΠΑΣΚΕ) επηρέασαν αποφασιστικά τον πρόεδρο της ΓΣΕΕ. Είναι γνωστό πως ο κ. Κανελλόπουλος αντιμετώπιζε ισχυρές αντιδράσεις από συνδικαλιστές της ΠΑΣΚΕ οι οποίοι τον κατηγορούν, ούτε λίγο ούτε πολύ, για ενδοτικότητα. Καιροφυλακτεί ο πούρος εργατιστής Γ. Ραυτόπουλος και από κοντά έρχονται προβεβλημένα στελέχη, όπως είναι ο Δ. Πιπεργιάς της ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ, αμφότεροι ανήκοντες στο περιβάλλον Λεβέντη κ.ά.

Με την πρώτη ευκαιρία εκδηλώθηκε η οργανωμένη παρέμβαση των διαφωνούντων με τις επιλογές της ηγεσίας της ΓΣΕΕ. Σε κείμενο που κυκλοφόρησε, στο **περιθώριο** του συνεδρίου του Ε.Κ.Α. και συγκέντρωσε τις υπογραφές 150 συνδικαλιστών από Τράπεζες, ΟΤΕ, Συγκοινωνίες, ΔΕΗ, ΕΛΤΑ και ΕΥΔΑΠ σημειωνόταν μεταξύ άλλων: «*Το συνδικαλιστικό κίνημα φαντάζει ασυντόνιστο σ' αυτή την επέλαση της κυβερνητικής συντεχνίας και του κλειστού φιλικού της κύκλου που λυμαίνεται τον τόπο. Η αμηχανία της συνδικαλιστικής ηγεσίας μπροστά στην τριετή ταξική επίθεση, ήταν μια αισθητή παραφωνία στις προσδοκίες των εργαζομένων και των απολυμένων.*

Τα κέντρα λήψης αποφάσεων αγνόησαν τη δύναμη της γνώμης του συνδικαλιστικού κινήματος και χάραξαν την πορεία τους μακριά από τα σωματεία και τους εργαζομένους. Η συνδικαλιστική ηγεσία, φέρει αμέριση την ευθύνη για την κατάσταση του κινήματος και φαίνεται πως αδυνατεί να καταλάβει την κρισιμότητα των καιρών. Φέρει επίσης αμέριση την ευθύνη για τους διαφημιστικούς ελαίονους του κ. Μητσotάκη, ο οποίος με το ένα χέρι «δέρνει» και «παίρνει», ενώ με το άλλο συγκαίρει και επαινεί». Είναι σαφείς οι αιχμές. Επειδή το κείμενο απηχεί τις απόψεις στελεχών της ΠΑΣΚΕ, οι καταγγελίες αφορούν τόσο τον κ. Κανελλόπουλο, όσο και τον πρόεδρο της ΟΤΟΕ Χρ. Πρωτοπαππάς που εντάσσεται κι αυτός από τους «αδιάλλακτους» στη χορεία των συμβιβασμένων.

Λίγο παρακάτω γίνονται ευκρινείς και οι προθέσεις των συντακτών. «*Όμως, μέχρι εδώ. Μέχρι εδώ και μη παρέκει. Το συνδικαλιστικό κίνημα χρειάζεται μια άλλη πορεία γιατί η εξαθλίωση των εργαζομένων έχει φτάσει στην τελευταία στάθμη. Οποιοσδήποτε διάλογος οδηγεί στη συννεθύνη».*

Καρφιά και... ψαλίδια

Με τέτοια καρφιά στα πλευρά του ο Λ. Κανελλόπουλος δεν ήταν δυνατόν να δεχτεί τη διαδικασία διαλόγου που πρότεινε η κυβέρνηση. Την ίδια περίοδο τα στηρίγματά του μέσα στο ΠΑΣΟΚ αποδυναμώνονταν. Κορυφαίο γεγονός του «ψαλιδισμού» του Γιώργου Γεννηματά.

Ο Ανδρέας Παπανδρέου συνεπικουρούμενος από τα μέλη του Εκτελεστικού Γραφείου Α. Τσοχατζόπουλο, Γ. Αρσένη, Α. Κακλαμάνη, Γ. Σουλαδάκη και τον υπεύθυνο του συνδικαλιστικού τμήματος Γ. Δασκαλάκη δεν ήθελε το διάλογο γιατί πίστευε πως θα λειτουργούσε υπέρ της κυβέρνησης. Οι οπαδοί της «*ταξικής αδιαλλαξίας*» επικαλούνται τη συμπεριφορά της κυβέρνησης στην προηγούμενη φάση, τότε δηλαδή που «*άκουγε μεν αλλά προωθούσε χωρίς ταλαντεύσεις τη δική της πολιτική*». Κατά την άποψή τους, ο πρωθυπουργός επειδή αντιμετώπιζε ισχυρή πίεση, στο κόμμα του επιδιώκει να κερδίσει χρόνο «*αιχμαλωτίζοντας*» τα *συνδικάτα* με το δέλεαρ του διαλόγου. Ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ φοβόταν ακόμη ότι η ενδεχόμενη συζήτηση διαρκείας μεταξύ συνδικαλιστικού κινήματος και κυβέρνησης θα ανάγκαζε το ΠΑΣΟΚ να υποστείλει την αντιπολιτευτική του σημαία, δίνοντας έτσι «ανάσα ζωής» στον αντί-

Ο έκδηλος καισαρισμός του Ανδρέα Παπανδρέου δεν μπορούσε να περάσει χωρίς ενστάσεις στο Πολιτικό Γραφείο. Πολλά μέλη του εξέφρασαν τη δυσφορία τους, ένα μάλιστα μίλησε ιδιωτικώς βέβαια για αυτοκρατορική νοοτροπία.

παλό του.

Σε άλλο μήκος κύματος κινούνται οι Γ. Γεννηματάς, Κ. Σημίτης, Σ. Τζουμάκας κ.ά. οι οποίοι πιστεύουν ότι η «λογική της πυγμής» δεν βοηθάει για διάφορους λόγους. *Πρώτον:* θα δημιουργήσει την εντύπωση ότι το ΠΑΣΟΚ ασκεί στείρα αντιπολίτευση και υποχρεώνει τα συνδικάτα να επιλέγουν εκείνη την τακτική που εξυπηρετεί την εκλογική του στρατηγική. *Δεύτερον:* θα επιτρέψει στον Κ. Μητσotάκη και των άλλων φορέων ως πρόσχημα για τη νομιμοποίηση της πολιτικής του: «*εγώ τους κάλεσα να τα πούμε κι αυτοί κωφεύουν*». *Τρίτον:* θα βάλει σε δοκιμασία την αντοχή των εργαζομένων οι οποίοι θα κληθούν να αμφισβητήσουν εμπράκτως τις μελλοντικές επιλογές ενώ τα σημάδια κόπωσης είναι εμφανή από την πρόσφατη πολυήμερη σύγκρουση.

Επειδή το «*πάνω χέρι*» στο ΠΑΣΟΚ το έχει ο Α. Παπανδρέου δεν θα μπορούσε να ανεχτεί δίπλα του «*φωνές*» με πανελλαδική εμβέλεια που τολμούν ν' αρθρώνουν διαφορετικό πολιτικό λόγο. Έσπευσε λοιπόν να τις «*κρουνημάσει*».

«Χαίρε Καίσαρ...»

Η κίνηση του να «*κόψει*» τον Γ. Γεννηματά – καταργώντας τους μόνιμους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους – αποκωδικοποιείται ανέντως.

Πείθει και τον μη μνημένο στις πασοκικές διεργασίες πως είναι και εννοεί να παραμείνει ο αδιαφιλονίκητος «*πρώτος τη τάξει*». Δεν

παίρνει υπόψη του τις δημοσκοπήσεις και δεν υπολογίζει τη συγκυρία (μετέφερε το κέντρο βάρους της δημοσιότητας από τη Ν.Δ. στο κόμμα του).

Δεν δέχεται να αποφασίσει κανένας άλλος εκτός απ' αυτόν – ούτε η κοινωνία, ούτε το κομματικό σώμα – για το ποιος θα τον διαδεχθεί στην κορυφή του ΠΑΣΟΚ. Μετά την αθώωση του από το Ειδικό Δικαστήριο αισθάνεται δικαιωμένος και σίγουρος. Επιζητά τη ρεβάνς και δεν χρειάζεται διαμεσολαβήσεις στην επαφή του με τον λαό. Η οργάνωση και τα καταξιωμένα κομματικά πρόσωπα, όπως ο Γ. Γεννηματάς, για τον κ. Παπανδρέου, είναι απλώς διεκπεραιωτές της θέλησής του.

Παρ' όλα αυτά ο έκδηλος καισαρισμός του δεν μπορούσε να περάσει χωρίς ενστάσεις. Πολλά μέλη του Εκτελεστικού Γραφείου εξέφρασαν τη δυσφορία τους, ένας μάλιστα μίλησε ιδιωτικώς φυσικά και για «*αυτοκρατορική νοοτροπία*», ενώ οι Π. Αυγερινός, Γ. Νικολάου, Στ. Μανίνας και Μ. Σταυρακάκης με δηλώσεις τους στην «Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία» κατέκριναν την απόφαση Παπανδρέου. Ο ίδιος ο Γ. Γεννηματάς απέφυγε μέχρι τώρα να δείξει καθαρά την πικρία του. Γνωρίζει όμως πολύ

καλά πως χωρίς να το επιδιώξει κέρδιζε τη συμπάθεια όχι μόνο του πασοκικού ακροατηρίου, αλλά και πολιτών που δεν ψηφίζουν ΠΑΣΟΚ. Το ιλαροτραγικό στην όλη υπόθεση είναι πως ο Γ. Γεννηματάς είναι από τους πιο πιστούς στον πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ αλλά δεν δέχεται να απαλλοτριώσει το δικαίωμά του να λέει φωναχτά τις απόψεις του. Δεν είναι, μ' άλλα λόγια, «*γκίεσμαν*». Εκείνος ο τύπος του πολιτικού που κολακεύει και στρουθοκαμηλίζει. Πάντως στον Α. Παπανδρέου ήδη έχουν φτάσει τα πρώτα μηνύματα δυσαρέσκειας ακόμη κι από το «*αυριανικό*» τμήμα τους κόμματός του, αφού ο Γ. Γεννηματάς είναι το μοναδικό στέλεχος που έχει εδραίες αναφορές σ' όλες τις ομάδες και τα ρεύματα του πολυσυλλεκτικού ΠΑΣΟΚ. Συγκεντρώνει, κοντολογίς, τα φόντα για να είναι ο αυριανός αρχηγός. Κάτι, φυσικά, που ενοχλεί αφάνταστα τον γενάρχη του Κινήματος.

Η ηγεμονική νοοτροπία του προέδρου του ΠΑΣΟΚ εμποδίζει τη δημοκρατική εξέλιξη του κόμματος και υπονομεύει την αξιοπιστία του. Το παρήγορο είναι ότι εμφανίζονται με μεγαλύτερη συχνότητα, έναντι του παρελθόντος, εστές αντίστασης. Το αρνητικό όμως είναι ότι αυτές οι δυνάμεις που αναγνωρίζουν πως το μείζον πρόβλημα του ΠΑΣΟΚ είναι ο αυταρχισμός του προέδρου του παραπέμπουν, μονίμως, στο απροσδιόριστο μέλλον τη στιγμή της ρήξης.